

Finanssipolitiikan tarkastus

Tarkastuskertomus 9/2020 Finanssipolitiikan ja työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen

Yhteenveto kertomusluonnoksen lausunnoista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- työ- ja elinkeinoministeriö 20.5.2020
- sosiaali- ja terveysministeriö 25.5.2020
- valtiovarainministeriö 25.5.2020

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

1 Lausunnonantajien näkemykset kannanotoista

Palautteen antajien launnoissa on pääosin yhdytty kertomusluonnoksen kannanottoihin. Kaikissa launnoissa tarkastuskertomuksessa esitetty suositus työllisyystoimien kokonaiskuvan tuottamisesta nähtiin kannatettavana. Työ- ja elinkeinoministeriö toi launnonssa esille yhteis- ja ristikkäisvaikutusten aiheuttamat haasteet kokonaisvaikutusten laskemisessa. Valtiovarainministeriö toi myös esille suosituksen toteuttamisen vaatavuuden tietopohjan puutteiden vuoksi. Sosiaali- ja terveysministeriö nosti launnonssaan pohdittavaksi, että kokonaisarvio työllisyystoimien vaikutuksista julkiseen talouteen sekä kohderyhmiin tai tiettyihin esimerkkitapauksiin voisi olla talousarvion liitteenä. Tarkastusvirasto on suositusta laatiessaan tiedostanut kokonaiskuvan tuottamisen haasteet ja sen vuoksi pyrkinyt muotoilemaan suosituksen siten, että se jättäisi toteutukseen runsaasti mahdollisuuksia harkita, miten kokonaiskuva laaditaan ja mitkä asiat siinä on mahdollista huomioida. Tarkastuskertomuksen suositusta on lausuntojen huomioiden perusteella täsmennetty.

Tarkastuskertomuksen kannanottoon, jossa ehdotetaan huomioimaan työllisyystoimia valmisteltaessa niiden jälkikäteisarviointi, on sekä työ- ja elinkeinoministeriö että sosiaali- ja terveysministeriö huomauttanut, että tässä yhteydessä tulee muistaa perustuslain yhdenvertaisuutta koskevat säännökset. Tarkastusvirasto on asiassa samaa mieltä, mutta koska asiaa ei ole käsitelty tarkemmin tarkastuskertomuksessa, tarkastuskertomusta ei ole myöskään tältä osin muutettu.

Työ- ja elinkeinoministeriö on tuonut esille, että perustulokokeilu ei välttämättä sovellu esimerkiksi valmisteluvaiheessa laaditusta tutkimusasetelmasta. Tarkastuskertomuksesta on tämän perusteella poistettu kannanottoluvusta perustulokokeilun maininta.

Tarkastuskertomuksella on tuotu esille, että arvioitaessa työllisyyden nousun vaikutuksia julkiseen talouteen ei aina voida huomioida siihen liittyviä kustannuksia mm. johtuen mallien rajoitteista. Valtiovarainministeriö toteaa, että arvioitaessa etukäteen työllisyyden vaikutuksia julkiseen talouteen tilanteessa, jossa ei ole tiedossa konkreettisia toimenpiteitä, on vaikeaa arvioida työllisyystoimien

mahdollisia kustannuksia. Tarkastuskertomukseen on täydennetty syitä sille, miksi toimien kustannuksia ei aina voida huomioida etukäteisarvioissa.

2 Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset

Lausunnoissa esitetyt korjaus- ja täsmennysehdotukset on otettu tekstimuutoksina huomioon lopullisessa tarkastuskertomuksessa. Korjausehdotukset ovat olleet luonteeltaan lähinnä tarkennuksia ja lisätietoja tarkastushavaintoja käsittelevään tekstiin.

Lisätietoja: Ylitarkastaja Päivi Polojärvi, p. 09 432 5746